UUTISET

Uutuudet tuovat liikevaihtoa ja kannattavuutta vasta ajan myötä, mutta niillä rakennetaan tulevia kivijalkoja. **JOHTAJA ANNIKKA HURME, VALIO**

PÄIVÄN PUNKTI

Raju riento

Kreikan kriisi on Kreikan, mutta se on oire myös Euroopan tilasta. Muistan hyvin, miten eräs eteläamerikkalainen talousmies kuvasi Eurooppaa.

Te olette museo.

Totesimme, että tosi on. Museossakin voi käydä, mutta tuskin siellä moni haluaa asua. Maailman suuret asiat tapahtuvat tänään muualla kuin Euroopassa.

Eurooppa on vanha maanosa, monella tavalla. Se näkyy myös Euroopan väestössä. Suomenkin suurin ongelma on väestöongelma. Kansa ei uudistu riittävät paljon. Väkimäärä kasvaa vain maahanmuuton seurauksena.

Maailman väkiluku oli eilen 7,041 miljardia. Tänä vuonna maailmaan on syntynyt 50 miljoonaa ihmistä, vastaavasti 22 miljoonaa on kuollut.

Autoja on tuotettu tänä vuonna 23 miljoonaa ja polkupyöriä 52 miljoonaa kappaletta. Tietokoneita on koottu 135 miljoonaa.

Samaan aikaan metsäkato on hävittänyt 2 miljoonaa hehtaaria metsää ja 2,7 miljoonaa hehtaaria viljelymaata. Aavikoiksi on ehtinyt muuttua 4,6 miljoonaa hehtaaria. Myrkyllisiä kemikaaleja on kylvetty luontoon 3,7 miljoonaa tonnia.

Aliravittuja ihmisiä on 911 miljoonaa. Ylipainosta kärsii vastaavasti 1 559 miljoonaa. Päivässä kuolee nälkään 20 000 ihmistä.

Eurooppa todennäköisesti hallitsee ympäristöongelmansa paremmin kuin nousevat taloudet. Se ei silti poista sitä tosiasiaa, että vauhti nousevissa talouksissa on ihan toisella tasolla. Jos Espanja kärvistelee 25 prosentin työttömyydessä, ei se kykene ratkaisemaan ympäristöongelmiakaan.

Yhdysvalloissa julkaistiin viime viikolla uutinen, jonka mukaan maassa syntyi ensimmäistä kertaa enemmän ei-valkoisia kuin valkoisia vauvoja. Yhdysvaltain väkiluku kasvaa, ja sinne muuttaa myös koko ajan nuorta väkeä ennen muuta Aasiasta.

Kun Nokia lähtee Suomesta ja siirtää tuotantoaan Kiinaan, se toimii samoin kuin kaikki muutkin suuryhtiöt. Kasvu on muualla, ei Euroopassa.

Tämä on Euroopan ongelma. Se osallistuu kyllä kuluttamiseen, mutta ei tuota tarpeeksi. Tehdäänkö seuraavat suuret innovaatiot jälleen jossakin muualla kuin täällä, jää nähtäväksi.

Tiedoksi muuten, että alkaa olla kiire. Öljyä riittää enää 15 173 päiväksi.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Valion liikevaihto kasvanut tuntuvasti alkuvuonna

Lisäarvotuotteiden kauppa käy hyvin ja vienti vetää, mutta perusmaitojen myynnissä Valio on menettänyt yhä osuuttaan.

Valio on lisännyt myyntiään Suomessa ja ulkomailla. Yhtiön liikevaihto kasvoi kahdeksan prosenttia tammi–huhtikuussa.

”Pohjaa myynnin kasvulle luotiin jo viime vuonna”, johtaja **Annikka Hurme** Valiosta kertoo.

”Toimme silloin markkinoille muun muassa Olo-jugurtit ja lisää Plus-tuotteita. Myös perinteisemmät tuotteet, kuten Oltermanni ja Oivariini, ovat käyneet kaupaksi valtavan hyvin.”

Myös vienti vetää. Venäjänkauppa on jatkanut liki viidenneksen kasvua tänäkin vuonna.

Viennin kannattavuutta on parantanut lisäksi se, että myyntiä on pystytty siirtämään teollisuustuotteista yhä enemmän paremman katteen kuluttajatuotteisiin.

Markkinakasvu taittumassa

Hurmeen mukaan näyttää siltä, että markkinakasvun huippu ollaan nyt saavutettu.

”Teollisuustuotteiden hinnat maailmanmarkkinoilla ovat kääntyneet laskuun, ja jossain vaiheessa lasku siirtyy kuluttajatuotteisiin. Viitteitä halvan edamin ja emmentalin tulosta markkinoille on jo nähtävissä.”

Myös luomutuotteiden myynnin kasvu on hiipumassa. Valion luomumyynti lisääntyi enää vain vähän tammi–huhtikuussa.

Valio menetti Lidl-toimitukset

Valio on menettänyt selvästi osuuttaan perusmaitojen eli rasvattoman, kevyen ja täysmaidon myynnistä Suomessa.

Valion perusmaitojen myynti on lyhyessä ajassa vähentynyt liki kolmanneksen. Kun vielä pari vuotta sitten perusmaidot kattoivat yli kymmenen prosenttia Valion liikevaihdosta, nyt osuus on puolittunut.

”Viime vuonnakin menetimme lähes 10 miljoonaa litraa perusmaitoja. Lisäksi Lidlin maitojen purkitus siirtyi pois Valiolta tämän vuoden alussa”, Hurme kertoo.

Nyt Lidlin maitoja pakkaa Maitomaa.

Valio ei paljasta Lidlille aiemmin purkitetun maidon määrää. Nielsenin HomeScan -mittausten perusteella Lidlin maidonmyynti on noin 30 miljoonaa litraa vuodessa.

Kaupan merkit lisäävät myyntiä

Hurmeen mukaan perusmaitojen markkinat ovat jatkaneet myllerrystään.

Suurimmat toimijat ovat edelleen Arla Ingman ja Valio, mutta myös Satamaito, Maitokolmio ja Juustoportti kauppaavat maitoa omilla merkeillään.

”Lisäksi kaupan omilla merkeillä alkaa olla jo iso osuus. Ne kilpailevat ennen kaikkea hinnalla mutta saavat myös paremmin tilaa maitohyllyistä”, Hurme sanoo.

Keskon Pirkka-maitojen osuuden arvioidaan nousseen jo seitsemään prosenttiin.

Markkinaosuuksien muutos näkyy eniten ruuhka-Suomessa, missä Arla Ingman on vallannut suomalaisella ja ruotsalaisella maidollaan arviolta jo puolet markkinoista.

Valion osuus perusmaitojen kaupasta Uudellamaalla on pudonnut vajaaseen 30 prosenttiin, kun koko maassa yhtiön osuus on vähän yli 40 prosenttia.

”Perusmaitojen markkina ei enää ole kansallinen”, Hurme sanoo.

”Ruotsalaista maitoa on jo markkinoilla. Huhujen mukaan myös virolaista ja saksalaista maitoa on suunniteltu tuotavan Suomeen, mutta Valio myy vain kotimaista.”

Uutuustuotteista tulevia kivijalkoja

Perusmaitomyynnin menetykset ovat pakottaneet hakemaan tilityskykyä muusta liiketoiminnasta: kuluttaja- ja lisäarvotuotteista sekä uutuuksista.

Hurme korostaa uudistumisen merkitystä. Viime vuonna yhtiö toi markkinoille yli sata erilaista uutuustuotetta. Tänä vuonna määrä kasvanee yli 150:een.

”Uutuudet tuovat liikevaihtoa ja kannattavuutta vasta ajan myötä, mutta niillä rakennetaan tulevia kivijalkoja. Esimerkiksi laktoosittomat lähtivät liikkeelle kahdesta tuotenimikkeestä vuosikymmen sitten.”

Iso osa tämän vuoden uutuuksista tulee lastenruuista, joiden valmistuksen Valio aloittaa uudelleen kesällä. Hurme uskoo lapsiperheiden arvostavan kotimaista vaihtoehtoa.

”Olemme saaneet paljon positiivista palautetta jo nyt.”

TIINA TAIPALE

KESKUSTELE VERKKOLEHDESSÄ

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

MARKKU VUORIKARI

Arla Ingmanin hallussa on noin puolet Etelä-Suomen maitokaupasta. Valion osuus on pudonnut vajaaseen kolmannekseen.

TALOUDESTA LYHYESTI

Kahta Yaran johtajaa epäillään korruptiosta

Norjan talous- ja ympäristörikoksia tutkiva Økokrim on nostanut syytteet kahta lannoitevalmistaja Yaran hallituksen jäsentä vastaan.

Yaran hankintajohtajaa **Tor Holbaa** ja talousjohtajaa **Hallgeir Storvikiä** kuulusteltiin perjantaina. Storvik vapautettiin illalla, mutta Holba vasta lauantaina.

Heitä epäillään korruptiosta Libyaan ja Intiaan liittyvissä kaupoissa. Myös Yaran Sveitsin tytäryhtiön toimet ovat tutkinnassa. Yara kertoi epäselvyyksistä jo vuosi sitten.

Göteborg siirtyy luomulihaan

Göteborgin kaupunki Ruotsissa on päättänyt tarjoilla päiväkodeissaan ja vanhusten palvelutaloissaan ainoastaan luomulihaa, kertoo Jordbruksaktuellt.

Yhden tavarantoimittajan sijaan tavoitteena on ostaa lihaa mahdollisimman monelta luomutilalta. Näin kaupungin päätös hyödyttää myös ympäröivää maaseutua.

Luomulihan tarjoilemisen lisäksi kaupunki suosittelee, että lihan syöntiä vähennetään ja kerran viikossa tarjoiltaisiin vain kasvisruokaa.

Arla säästää vähentämällä väkeä

Meijerijätti Arla vähentää 250 työntekijää hallinnollisista tehtävistä tämän vuoden loppuun mennessä eri puolilta organisaatiota.

Yhtiö kertoo tiedotteessaan, että sen pitää säästää vuodessa 500 miljoonaa Tanskan kruunua (noin 63 miljoonaa euroa) pysyäkseen kilpailijoidensa vauhdissa.

Säästöjä saadaan karsimalla organisaation päällekkäisyyksiä ja rönsyjä. Lisäksi vähennetään markkinatutkimuksen ja pakkauksen kustannuksia.

Eniten väkeä irtisanotaan Tanskassa Århusissa sijaitsevasta pääkonttorista, kertoo Jordbruksaktuellt. Ruotsissa työpaikkansa menettää 46 henkilöä.

Tanskan kananmunajätti kasvaa

Tanskan suurin kananmunapakkaamo Hedegaards Foods haluaa kasvattaa liiketoimintaansa yritysostoin, kertoo ATL.

Yhtiön liikevaihto on tällä hetkellä noin miljardi Tanskan kruunua (noin 13 miljoonaa euroa) ja se omistaa muuh muassa 70 prosenttia Svenska Lantäggistä.

Hedegaards Foodsin hallituksen puheenjohtaja **Christian Junker** kertoo, että sopivia kohteita ostettavaksi etsitään koko Pohjolasta. Lyhyen aikavälin tavoite on vakauttaa toiminta Ruotsissa.

Vihreät ajavat kaivosveroa

Vihreät aikovat ajaa läpi verouudistuksen, jolla kaivosten aiheuttamat saasteongelmat saataisiin kuriin.

Asia nousi keskeiseksi teemaksi puoluejohdon lauantain puheenvuoroissa viikonvaihteessa järjestetyssä puoluekokouksessa Lappeenrannassa.

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Pekka Haavisto** vaati kaivos- ja maankäyttöveroa.

”On aika kerätä kaivos- tai louhintaveroa, ja kerätä sen tuotolla rahastoa, jolla suojellaan tulevien sukupolvien edut kaivospaikkakunnilla”, Haavisto sanoi.

Haavisto moitti myös jo avattujen kaivosten ympäristövalvontaa. Hänen mukaansa viranomaisten mahdollisuudet valvoa ympäristölupien noudattamista ovat huomattavan puutteelliset.

Puheenjohtaja **Ville Niinistön** mukaan asia voisi edetä hallituksessa lähiaikoina muutoinkin kuin pelkän kaivoslain valmistelussa.

Vireillä on myös hallitusohjelmassa sovittu maa-aineslaki. Sillä on tarkoitus puuttua esimerkiksi soranoton aiheuttamiin ongelmiin. Niinistö uskoo, että asiat etenevät, koska niin monet ihmiset ovat nyt tilanteesta huolissaan.

Linjapuheessaan Niinistö sanoi, että Eurooppa tarvitsee visioita ja toivoa kestävän tulevaisuuden rakentamisesta.

”Pitkään jatkunut puhe säästöistä ja sopeutuksista on koetellut ihmisten oikeustajua, kun näköpiirissä ei ole palkintoa, joka takaisi kestävän hyvinvoinnin, eikä vastinetta EU-maiden kansalaisten uhrauksille talouden pelastamiseksi”, Niinistö sanoi.

Vihreät käsittelivät sunnuntaina puolueen uutta periaateohjelmaa, joka linjaa toimintaa seuraavat kahdeksan vuotta.

Periaateohjelman pitkän aikavälin tavoitteet pysyvät yleisellä tasolla. Puolueen keskeiset ihanteet ovat vastuu, vapaus ja toisista välittäminen.

Päätettävänä oli muun muassa uusia avauksia pienyrittäjien ja maaseutupolitiikan suuntaan.

MT–STT

Politiikan noviisi on yrityselämän konkari

Keskustan puheenjohtajavaalin ehdokas **Juha Sipilä** on politiikassa tuore kasvo. Hän on ensimmäisen kauden kansanedustaja Kempeleestä.

Politiikan sijaan Sipilä on tehnyt työuran liike-elämässä.

”Minulla on pitkä kokemus yrittäjänä ja kieli jota puhun, on erilainen kuin politiikassa pitkään mukana olleilla. Siinä eroan muista ehdokkaista, että olen löytänyt johtamistyylini yrityselämässä. Ihmisiä pitää innostaa tavoittelemaan yhteistä maalia.”

Jos Sipilä valitaan puolueen puheenjohtajaksi, hän aikoo toimia nykyistä keskittämispolitiikkaa vastaan ja pitää koko Suomen elinvoimaisena.

Jotta tavoite voisi toteutua, pitäisi keskustan olla Suomen suurin puolue. Suurimmaksi voi päästä, jos pystyy myymään viestin hajautetun mallin erinomaisuudesta myös kaupungeissa.

”Ei ole kaupunki-maaseutu jakolinjaa. Jos alueiden talous perustuisi luontaisiin vetovoimatekijöihin, ei vastakkainasettelua synny. Jollain seudulla vahvin olisi maatalous, jossain metsätalous tai mineraalit. Toisessa paikassa se voi olla pysyvä työvoima”, Sipilä sanoo.

Kuntauudistus nurinkurinen

Hallituksen ajama kuntauudistus on hyvä esimerkki keskittämispolitiikasta. Uudistus pitäisikin Sipilän mielestä tehdä parlamentaarisena työnä.

”Yleensä näin suuret päätökset tehdään parlamentaarisesti, eli oppositiokin osallistuu valmisteluun. Nyt linja on eri, koska on nähty ainutlaatuinen mahdollisuus viedä keskittäminen läpi, kun keskusta ei ole hallituksessa päättämässä”, Sipilä sanoo.

Muutenkin kuntakenttää uudistetaan väärässä järjestyksessä. Ensin pitäisi miettiä kuntien tehtävät uusiksi ja päättää miten terveydenhuolto järjestetään ja vasta sitten miettiä millainen kuntarakenne olisi sopiva.

Kohtuuden ekonomia

Sipilä puhuu paljon kestävästä taloudesta ja kohtuuden ekonomiasta. Talouskysymykset kiinnostavat erityisesti entistä yritysjohtajaa.

Hän vastustaa euromaiden yhteistä velkaa.

”Raha, mikä vakausvälineissä nyt on, riittää pienten maiden pelastamiseen, mutta ei suurten. Siinä menee raja, joten piikki kiinni. En myöskään kannata EU:n liittovaltiokehitystä.”

Maatalouden ahdingon suurimmaksi syylliseksi hän näkee keskittyneen kaupan.

”Kauppa kilpailuttaa elintarviketeollisuuden portaan hengiltä, eikä niillä ole varaa maksaa tuottajalle riittävästi. On tyhmää ajaa maataloutta alas. Sitä tullaan katumaan”, Sipilä ennustaa.

Maatalous on myös osallistunut säästötalkoisiin jo riittävästi.

”Maatalousyrittäjien tulotaso on pudonnut yli neljä prosenttia tänä vuonna tehdyillä päätöksillä. Ei ole reilua, että näin suuri leikkaus kohdistuu yhteen ryhmään.”

Hallituksen pitäisi toimia päinvastoin.

”Ruuan hinta nousee. Nyt pitäisi rohkeasti uskaltaa investoida maatalouteen, että nuori sukupolvi uskaltaa ottaa tilan itselleen.”

AIMO VAINIO

MT esittelee keskustan puheenjohtajaehdokkaat. Tämä on neliosaisen sarjan kolmas osa.

LAURI SALMINEN

Juha Sipilän mielestä energiayrittäjyys sopii hyvin sivuelinkeinoksi maatiloille. Sähkön takuuhinta pitäisi saada myös pienille voimaloille, hän sanoi eduskunnassa keskiviikkona.